

T.C.
TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI
GÖNÜLLÜ İTFAİyecİLİK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- a. Bu yönetmeliğin amacı; itfaiyecilik mesleğinin kamuoyunda tanınmasını sağlamak, Büyükşehir Belediye sorumluluk alanı içinde bulunan, profesyonel itfaiyeci istihdam edilmesinin uygun olmadığı, nüfusu az ve buna bağlı olarak itfai olay çıkma sıklığı düşük olan mahalle, merkezden uzak mahalle ve benzeri yerleşim yerlerinde kurulan Gönüllü İtfaiye İstasyonlarının çalışma, denetim usul ve esasları ile yangınlara ve afetlere müdahale ve mücadele konularında eğitilmiş gönüllüler yetiştirmek ve bu sayede itfaiye ekiplerinin olaya müdahale edinceye kadar halkımızın can ve mal güvenliğinin korunmasına katkı sağlamak, Trabzon Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığında ‘Gönüllü İtfaiyeci’ olmak isteyenlerin ve idarenin yerine getirmesi gereken yükümlülükleri düzenlemektir.

b .Bu yönetmelik; Trabzon Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığına bağlı olarak görev yapacak olan ‘Gönüllü İtfaiyecilerin kabulü, görevleri, kıyafetleri, eğitimleri, sorumlulukları, gönüllü itfaiyeciliğin sona ermesine dair esas ve usulleri kapsamakta olup Özel itfaiye teşkilatlarını, afet gönüllülerini, arama kurtarma ve benzeri sahalarda faaliyet gösteren sivil kişileri ve sivil toplum kuruluşlarını kapsamaz.

Dayanak

MADDE 2-

- a. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu
- b. 5393 Sayılı Belediye Kanunu
- c. Belediye İtfaiye Yönetmeliği (21 Ekim 2006 Tarih ve 26326 Sayılı Resmi Gazete)
- ç. İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği (9 Ekim 2005 tarihli ve 25961 sayılı Resmi Gazete)

Tanımlar

MADDE 3- a. Bu Yönetmelikte ifade edilen;

(1) Gönüllü İtfaiyeci: Mesleği itfaiyecilik olmayan ve bu görevden dolayı maaş almayan, profesyonel itfaiyecilerin istihdam edilmesinin uygun olmadığı nüfusun az, itfai olay çıkma sıklığının düşük olduğu yerleşim yerlerinde gönüllü olarak görev üstlenen, eğitim, beceri ve donanım olarak profesyonel itfaiyeci imkan ve kabiliyetlerine sahip olan, itfai olay vukuunda kendi meşguliyetini bırakıp, emir komuta zinciri içinde olaylara müdahale eden ve olay sonrası kendi meşguliyetine dönen itfaiyeciyi,

(2) Profesyonel İtfaiyeci: Mesleği itfaiyecilik olan ve bu tam zamanlı görevinden dolayı maaş alan itfaiyeciyi,

(3) Gönüllü İtfaiye İstasyonu: Nüfusu az ve buna bağlı olarak itfai olay çıkma sıklığı düşük olan yerleşim yerlerine idare veya gönüllü itfaiyeciler marifetiyle kurulan, gönüllü itfaiyecilerin yatakhane dışındaki imkânlarını barındıran en küçük tip itfaiye istasyonunu,

(4) Gönüllü İtfaiye Amiri: Mahallerde gönüllü itfaiye istasyonunun bulunduğu mahallenin muhtarını, diğer yerleşim yerlerinde gönüllü itfaiye istasyonunun amiri olan eşdeğer görevliyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gönüllü İtfaiyeci Olabilmek İçin Aranılan Şartlar, İdarenin Görevleri

MADDE 4- a. Gönüllü itfaiyeci olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- (2) Gönüllü itfaiyecilik için 18 yaşını bitirmiş ve 55 yaşından büyük olmamak,
- (3) Gönüllü itfaiyecilik için en az ilköğretim mezunu olmak,
- (4) Sağlık durumunun, itfaiye teşkilatının çalışma şartlarına engel teşkil etmediğini hekim raporu ile ibraz etmek,
- (5) Adli sicil kaydı temiz almak.

b. İdarenin görevleri;

- (1) Gönüllü itfaiye hizmeti yapacak gönüllülere ‘Gönüllü İtfaiyecilik Eğitimi’ verilecektir,
- (2) Gönüllülerin eğitimi sırasında eğitim ile ilgili ihtiyaçlar karşılanacaktır,
- (3) Gönüllü itfaiyecilik eğitimini tamamlayan gönüllülere ‘Gönüllü İtfaiyeci Kimlik Kartı’ verilecektir,
- (4) Gönüllü itfaiyecilerin çalışma süreleri içinde koruyucu elbise, araç ve gereç vb. teçhizatları idare tarafından karşılanması için gerekli kaynak planlaması idare tarafından yapılacak, kaynağın tahsisini müteakip ihtiyaçlar karşılanacaktır,
- (5) Gönüllülerin itfaiye grup amirliklerindeki görevleri esnasında, idare ile birlikte yurt içi ve yurt dışı afetlere katılımlarının uygun görüleceği durumlarda ulaşım, yemek ve konaklama ihtiyaçları idare tarafından karşılanacaktır,
- (6) Gönüllü itfaiyecilerin kendilerine tahsis edilen itfaiye araç ve ekipmanları kullanmaları esnasında bu araç ve ekipmanlarda meydana gelebilecek zararlar idarece karşılanacaktır.
- (7) Gönüllü itfaiyecilere tahsis edilen araç, gereç ve ekipmanlar başka iş ve işlemlerde kullanılmayacaktır. Kullananlar gönüllü itfaiyecilik teşkilatından çıkartılacaktır.

Gönüllü İtfaiyecilerin Belirlenmesi, Kabulü ve Yetkilendirilmesi

MADDE 5- a. İtfaiye Daire Başkanlığının görevlendirdiği kişi veya komisyon tarafından, gönüllü itfaiye istasyonu kurulacak bölgede ikamet eden ve/veya çalışanların gönüllü itfaiyecilik yapabilmek şartlarını haiz olanları arasından, gönüllü itfaiyeci olmak isteyen adaylar belirlenir.

- (1) Gönüllü itfaiyeci adayları Ek-1’deki başvuru formunu doldurarak gönüllü itfaiyeci olmak için İtfaiye Daire Başkanlığına şahsen başvuruda bulunurlar,
- (2) Gönüllü itfaiyeci adayları, teorik ve uygulamalı “Temel İtfaiyecilik Eğitimi” ne tabi tutulurlar.

Gönüllü İtfaiyecilerin Eğitim, Denetim ve Çalışma Düzeni

MADDE 6- a. Gönüllü itfaiyeciler İtfaiye Dairesi Başkanlığı Arama Kurtarma ve Eğitim Şube Müdürlüğüne şahsen başvururlar.

(1) Gönüllü itfaiyeciler Eğitim Şube Müdürlüğü’nün hazırlayıp uygulayacağı bir haftalık teorik ve tatbiki eğitim verilir. Eğitime devam zorunluluğu vardır. Toplam eğitim süresi 40 saattir. Eğitim sonrasında teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Teorik eğitim programında konu başlıkları şunlardır.

- (a) Moral Eğitimi ve Motivasyon,
- (b) Belediye İtfaiye Yönetmeliği,

Büyükşehir Belediye Meclisinin 10/02/2021 tarihli ve 199 sayılı kararının ekidir.

- (c) İtfaiye İstasyonları ve Çalışma Esaslarının Tanıtılması,
- (ç) Yanma ve Yangın Bilgisi,
- (d) Olay Esnasında Haberleşme Yöntemleri,
- (e) Yangın Kaza ve Diğer Olaylarda Uygulanacak Hareket Tarzları,
- (f) Araç ve Malzeme Bilgisi,
- (g) Temel İlk Yardım Bilgisi,
- (ğ) Söndürme Maddeleri ve Kullanma Teknikleri,
- (h) Olay Yerinde Oluşabilecek Tehlikeler,
- (ı) Genel Tatbikat,
- (i) Doğal Afetler,
- (j) Trafik Kazalarında Müdahale Teknikleri.

(2) Ekip çalışması ve müdahale tatbikat programı, eğitim konularına göre belirlenen yerde, gün ve saatte önceden ilgili mahalle muhtarı ve gönüllü İtfaiyecilerle koordine edilerek yapılacaktır.

(3) Gönüllü itfaiyecilerin ekip içindeki görevleri, gönüllü itfaiye amiri tarafından görev dağılımı yapılarak belirlenir.

(4) Gönüllü itfaiyeciler bölgelerinde vuku bulacak bir itfai olaya ekip halinde ve emir komuta zinciri içinde müdahale ederler.

(5) Gönüllü itfaiyeciler itfai olaya müdahale sonrasında raporlarını yazarak görevlerini tamamlarlar. Rapor düzenlenmeyecek kadar küçük olaylar ile ramak kaldı olayları da ayrıca kayda alınır.

(6) Gönüllü itfaiye teşkilatlarının diğer eğitim ve çalışma şartları ile rapor yazma usul ve şekilleri bu Yönetmeliğe dayanılarak gönüllü itfaiyeci ve Mahalli İtfai Teşkilatı koordinesi neticesinde ilgili İtfaiye Grup Amirliği sorumluluğunda yapılacaktır.

Gönüllü İtfaiyecilerin Görevleri

MADDE 7- a. İtfaiye Dairesi Başkanlığı koordinesinde;

(1) İtfaiye istasyonlarına uzak kırsal mahallerde, İtfaiye Dairesi Başkanlığınca oluşturulacak müfreze/istasyonlarda veya meskenlerinde, herhangi bir olaya müdahale için teyakkuz halinde bulunur ve olay vukuunda araç, gereç, ekipman, arazöz, su tankeri vb. malzemeleri gerektiğinde kullanarak, itfaiye ekipleri gelene kadar ev, işyeri, araç, orman, bağ, bahçe, çöp gibi her türlü yangın, kaza, kurtarma gibi olaylara kendini riske atmadan, dışarıdan ilk müdahale, söndürme ve kurtarma çalışmaları yapmak, itfaiye ekipleri geldikten sonra itfaiye ekiplerine destek olmak,

(2) Arama Kurtarma ve Eğitim Şube Müdürlüğünün hazırlayacağı ve uygulayacağı Gönüllü İtfaiyeciler Eğitimine katılmak ve başarılı olmak zorundadırlar,

(3) Her türlü yangın, kaza, kurtarma, çökme, patlama, mahsur kalma vb. durumlarda gereken ilk müdahaleyi yapmak ve itfaiye ekiplerine yardımcı olmak,

(4) Doğal afetler ve olağanüstü durumlar sonucu meydana gelen enkaz ve çöküntülerde can ve mal kurtarma çalışmalarına katılmak,

(5) İdare tarafından Gönüllü İtfaiyecilere verilen elbise, teçhizat, araç, gereç vb. ekipmanları görev esnasında giymek ve kullanmak,

(6) Kullandıkları her türlü araç ve ekipmanların genel bakım ve temizliğini, yapmak,

(7) Ehliyeti uygun olan gönüllü şoförler tarafından Encümen kararı ile tahsis edilen İtfaiye araçları kullanmak,

(8) İtfaiye Dairesi Başkanlığınca yapılacak eğitim, tatbikat, arama ve kurtarma çalışmalarına katılmak,

(9) Yurt içi ve yurt dışındaki yangın, afet vb. vakalara müdahale etmeye yardımcı olmak,

(10) Sorumluluk alanlarının dışına mahalle muhtarlarının izniyle çıkmak,

(11) Su baskınlarına müdahale etmek ve zararsız hale getirmek,

(12) İhtiyaç olması halinde civar köy ve benzeri yerleşim yerlerinde meydana gelen itfai olaylara yapılan müdahaleye destek için gitmek,

(13) Müdahale edilen itfai olayın raporunu yazmak. Olay sonrası kullanılan araç-gereçlerini kontrol edip, hasara uğrayanlar varsa, olay yerinden ayrılmadan önce bir tutanakla kayda almak ve raporla birlikte bağlı bulunduğu grup amirliğine vermek,

(14) Devlet malını koruma ve uzun süreli kullanabilme anlayışı ile görev yapmak,

(15) İç ve dış kaynaklı düşman saldırılarına, her türlü kalkışma hareketlerine, devletimizin ve milletimizin aleyhinde psikolojik algı yönetimine karşı halkın can ve mal güvenliğinin sağlanmasına yönelik tüm sivil savunma mücadelesinde görev almak,

(16) 112 Acil Çağrı Merkezine ihbarda bulunulmak, ilgili grup amirliği ile adresi teyit etmek,

(17) Gönüllü itfaiyecilik görevi çerçevesinde ve kendi sorumluluk alanlarında İtfaiye Daire Başkanlığınca verilecek diğer görevleri yapmak.

Gönüllü İtfaiyecilerin Hakları ve Kazançları

MADDE 8- a. Gönüllü İtfaiyecilerin her türlü eğitim, spor ve tatbikatlarda, olası yangın, doğal afetlerde ve sivil savunma faaliyetlerinde yaptığı destek hizmetleri sırasında olası kazalarda meydana gelebilecek her türlü maddi manevi sorumluluk kendilerine aittir. Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı bu konuda hiçbir şekilde maddi manevi yükümlülük taşımaz.

b. Gönüllü itfaiyecilerin iş kıyafetleri, kişisel koruyucu teçhizatları, yangın söndürme alet ve malzemeleri İtfaiye Daire Başkanlığınca temin edilmesi için ilgili kaynak planlaması yapılarak belirlenen ihtiyaca göre dağıtılır,

c. Gönüllü itfaiye personelinin kendi yerleşim yerlerinden uzakta katıldıkları; eğitim, tatbikat, kurtarma ve yangınlara müdahale çalışmaları süresince yeme, içme ve barınma giderleri İtfaiye Daire Başkanlığınca karşılanır,

ç. Büyükşehir Belediyesine ait Sosyal Tesis ve Spor Komplekslerinden belediyenin kadrolu itfaiye erlerine tanınan haklardan gönüllü itfaiyeciler de yararlanırlar,

d. Üstün başarı ve yararlılık gösteren gönüllü itfaiyecilere ve gönüllü itfaiye istasyonlarına İtfaiye Daire Başkanlığı tarafından teşekkür belgeleri verilir,

e. Gönüllü İtfaiyeciler yukarıda belirtilen imkanlar haricinde maddi hak talebinde bulunamaz.

İstasyon ve Araçlar

MADDE 9- a. Gerekli görüldüğünde ve yeterli kaynak tahsis edildiğinde istasyonun kurulacağı arsanın öncelikle Mahalle veya bağlı bulunduğu yerdeki İlçe Belediye Başkanlığı tarafından temin edilmesi için çalışılır. Belirtilen şekilde temin edilemezse kaideler ölçüsünde Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanmaya çalışılır.

(1) İstasyonun su ve elektrik gibi giderleri Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından karşılanır.

(2) Gönüllü itfaiye istasyonu; itfaiyecilere verilecek donanım, araç ve gereçlerin muhafazasının sağlanacağı yatakhane dışındaki imkanları barındıran en küçük tip itfaiye istasyonu şeklinde yapılır.

(3) İstasyonlar, idari yönden en yakın İtfaiye Grup Amirliğine bağlı gönüllü itfaiye istasyonu hükmündedir. Her türlü resmi yazışma ve iletişim bu amirlik vasıtasıyla yürütülür.

(4) Gönüllü itfaiye istasyonları ve içerisindeki araç-gereç, malzeme ve kişisel koruyucu donanım, yerleşim yerinin muhtarına zimmetlenir.

Gönüllü İtfaiyecilik Görevinin Sona Erdirilmesi

MADDE 10- a. Gönüllü itfaiyecilik görevi aşağıdaki hallerde sona erdirilir:

(1) Trabzon Büyükşehir Belediyesinin kurumsal kimliğiyle bağdaşmayan hal, hareket vb. davranışlarda bulunmak.

(2) Verilen görevleri yapmamak.

(3) Her türlü yüz kızartıcı davranış ve hareketten hüküm giymek.

(4) Kendisine tahsis edilen araç, gereç, ekipman ve teçhizatı yangın, kaza, kurtarma vb. olaylar dışında kullanmak veya kullandırılmasına müsaade etmek.

(5) İtfaiye olay yerine ait kendi veya İtfaiye Dairesi Başkanlığı adına basında ve sosyal medyada paylaşımında bulunmak ve demeç vermek

(6) Bahsi geçen sebeplerden dolayı kişinin gönüllü itfaiyeciliği Arama Kurtarma ve Eğitim Şube Müdürünün teklifi, Yangın Müdahale Şube Müdürünün uygun görüşü ve İtfaiye Daire Başkanının onayı ile sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte Yer Almayan Hususlar

MADDE 11- a. İşbu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürütme

MADDE 12- a. Bu yönetmelik Trabzon Büyükşehir Belediye Meclisinde kabul edilmesiyle yürürlüğe girer.

b. Bu yönetmelik hükümlerini Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı adına İtfaiye Dairesi Başkanlığı yürütür.

Ek-1

T.C.
TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İtfaiye Dairesi Başkanlığına
TRABZON

Trabzon Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığının görev alanına giren çalışmalarda Gönüllü İtfaiyeci olarak görev almak istiyorum. “Gönüllü İtfaiyecilik” Yönetmeliğinizi okudum ve anladım. Tüm şartlarınızı kabul ediyorum.

Gereğini arz ederim. / / 20...

İMZA

ADI, SOYADI	
T.C. KİMLİK NO	
DOĞUM YERİ – TARİHİ	
GÖREV BÖLGESİ / KÖYÜ	
İRTİBAT ADRESİ	
ELBİSE BEDEN NO	
ÇİZME NO	
ÖĞRENİM DURUMU	
MESLEĞİ	
KAN GRUBU	
TEL NO (EV, İŞ, GSM)	
E-MAİL ADRESİ	

ULAŞILABİLECEK BİR YAKINININ	
ADI SOYADI	
TEL NO	
ADRESİ	

ÖRNEKTİR

Genişlik: 8,5 cm.

Yükseklik: 5,5 cm.

TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI GÖNÜLLÜ İTFAİYECİ KİMLİK KARTI	
SİCİL NO :	FOTOĞRAF
ADI SOYADI :	
T.C KİMLİK NO :	
ÇALIŞMA ALANI :	
AMİR BİRİM : ..... Grup Amirliği	
GÖREVİ : Gönüllü İtfaiyeci / Şoför / Amir	
KAN GRUBU :	

ÖNYÜZ

KARTI VEREN MAKAM	ONAY
<p>BU KART BAŞKALARI TARAFINDAN KULLANILAMAZ. BU KART BAŞKA AMAÇ İÇİN KULLANILAMAZ. SOĞUK DAMGASI OLMAYAN KARTLAR GEÇERSİZDİR. BU KARTI BULDUĞUNUZDA LÜTFEN 0462 321 20 01 NO'LU TELEFONA BİLGİ VERİNİZ.</p>	